

NORSK SELSKAP FOR 1700-TALLSSTUDIER

BULLETIN

VOL. 11

OKTOBER 2009

INNHold:

VELKOMMEN TIL NORSK SELSKAP FOR 1700-TALLSSTUDIER	s. 2
ÅRETS BULLETIN	s. 2
1700-TALLSKONFERANSE I TRONDHEIM	s. 3
FORELØPIG PROGRAM FOR KONFERANSEN	s. 4
NYTT FRA STYRET	s. 6
NYTT FRA ISECS	s. 8
PRESENTASJON AV DOKTORGRADSPROSJEKTER	s. 9
KALENDER 2009/2010	s. 12
ANNET NYTT	s. 13
PUBLIKASJONER 2008	s. 14
MEDLEMMER 2009	s. 20

VELKOMMEN TIL NORSK SELSKAP FOR 1700-TALLSSTUDIER

1700-tallet får stadig mer oppmerksomhet i både nasjonal og internasjonal forskning. Den økte interessen kan skyldes at det er i denne perioden den moderne verdensanskuelsen finner sin form. Tankeformer og ideer fra 1700-tallet er viktige fordi de strukturerer vår virkelighetsoppfatning og våre forestillinger den dag i dag.

Norsk selskap for 1700-tallsstudier har som formål å fremme interessen for 1700-tallsforskning i Norge. Selskapet samler forskere og andre akademikere som arbeider profesjonelt med 1700-tallet som kunnskapsområde, samt studenter og andre spesielt interesserte. Foruten å fremme 1700-tallsforskningen i Norge fungerer selskapet som et nasjonalt forskernettverk og åpner for internasjonal kontakt gjennom tilslutning til *International Society for Eighteenth-Century Studies*.

Som medlem i selskapet får man tilsendt den årlige nyhetsbulletinen, og man kan delta på selskapets konferanser og generalforsamlinger. Medlemskap koster kr. 250,- for to år. Mer informasjon om selskapet finnes på www.1700-selskapet.org.

ÅRETS BULLETIN

I årets bulletin finner du informasjon om aktiviteter og publikasjoner fra 2008. Du får også informasjon om og foreløpig program for selskapets nasjonale konferanse i november i Trondheim. Du vil også finne presentasjoner av fire relativt nystartede doktorgradsprosjekter.

Bulletinen vil bli å finne på selskapets nettsider, www.1700-selskapet.org.

Redaktør for vol. 10 2008 er Øyvind Gjems Fjeldbu. Jeg ønsker å rette en takk til styret for innsendt materiale! Tidsfrist for innsending av stoff til vol. 12 settes til 15. januar 2009.

NASJONAL 1700-TALLSKONFERANSE I TRONDHEIM 19.-21.11.2009: ”OPPLYSNING OG VITENSKAP”

Styret i Norsk selskap for 1700-tallsstudier ønsker velkommen til konferanse i Trondheim den 19. til den 21. november 2009 over temaet ”Opplysning og vitenskap”. Det er per dags dato drøy 50 tilmeldte (inklusive dem som er påmeldt uten paper). I tillegg vil det onsdag den 18. november bli avholdt en forskerskole med konferansens to hovedtalere, Peter Burke, Oxford, og Charlotte Klonk, Humboldt.

Et foreløpig program uten spesifiserte sesjoner for konferansen er nå lagt ut på selskapets hjemmesider: <http://www.hf.ntnu.no/1700/konf/konf2009.htm> Bemerk tidspunktet for generalforsamling i selskapet lørdag morgen. Spesifisert program vil legges ut etter hvert; mindre endringer i programmet kan imidlertid forekomme i løpet av november, det vil si etter at fristen for betaling av konferanseavgiften er gått ut.

Konferansen finner alle dagene sted i Trondheim sentrum, i det såkalte Suhmhuset som ligger på plassen bak Det kongelige norske vitenskapers museum i Erling Skakkes gate 47. Det vil legges ut et kart på selskapets hjemmeside i god tid innen konferansen begynner. Forskerskolen vil derimot foregå på Dragvoll universitetssenter i den såkalte ”Låven”.

Registrering til konferansen vil foregå torsdag fra kl. 11.00 på Suhmhuset. Deltageravgiften er fastsatt til kr. 150,- for medlemmer, og til kr. 500,- for ikke-medlemmer. Dette bes betalt senest 30. oktober til kontonr: 6401 66 54572

Det er reservert et begrenset antall værelser ved Quality Hotel Augustin (tlf. **73 54 70 00**) for deltagere ved konferansen til en avtalt pris av kr. 868,- Ved bestilling skal da det oppgis at man kommer inn under en gruppereservasjon for NTNU.

Det vil bli avholdt en mottagelse med vin og lett servering på første konferansedag. Det er *Det kongelige norske vitenskapers selskab* som er vert for kvelden, og mottagelsen finner sted i Katedralskolens festsal kl. 19.00.

Konferansens festmiddag vil foregå på Grenaderen restaurant, fredag den 21. kl. 19.30. Avgiften for festmiddagen er kr. 350.- Betales innen 30. oktober til kontonr: 6401 66 54572

Trondheim, 01.10.2009

Knut Ove Eliassen

Program for ”Opplysning og vitenskap” (med forbehold om endringer):

Gunnerus-sesjon, torsdag 19.11:

Brita Brenna: ”A naturalist bishop in the making: A biographical sketch of Johann Ernst Gunnerus”

Rolv Nøtvik Jakobsen: ”The theological profile of J.E. Gunnerus revisited”

Steinar Supphellen: ”Working in a periphery – J.E. Gunnerus and the Trondheim milieu”

Jan Ragnar Hagland: ”J.E. Gunnerus – studies of the Norwegian Language”

John Peter Collett: ”J.E. Gunnerus – a university reformer of the Enlightenment”

Sesjon 1 (engelsk), torsdag 19.11:

Anne Beate Maurseth (NTNU/UCSB): ””Comme il n’y a que chance dans ce monde...”: Tilfeldighet som utfordring til opplysningens vitenskapelighet”

Randi L. Davenport (UiT): ”The changing shapes of knowledge in Spain 1627-1726: From *Dreams and Discourses* to *Universal Critical Theater*”

Erling Sandmo (UiO): ”Opera and Orientalism: Staging Turks in Gustavian Sweden”

Sesjon 2 (engelsk), fredag 20.11:

Helge Jordheim (UiO): ”From universal history to world history – the debate between Herder and Schläzer”

Ellen Marie Krefting (UiO): ”Vitenskapens møteplasser i Merciers *Tableau de Paris*”

Roe Fremstedal (NTNU): ”Kants moralske antropologi”

Tor E. Røssaak (UiB): ”Science as an Influence in Landscape Painting? The case of Jacob Stockmann”

Sesjon 3, fredag 20.11:

Ragnhild Hutchison (EUI): ”1700-tallets forbruksvarer, og hvordan de forandret samfunnet”

Marthe Hommerstad (UiO): ”Norske bønder og patriotiske selskaper som politiske rekrutteringsarenaer”

Ane Ohrvik (UiO): ”Folkemedisin og skolemedisin i 1700-tallets Norge”

Gustav Sætra (UiA): ”Skipsfarten og de faste skolene i Nedenes amt på slutten av 1700-tallet”

Sesjon 4, fredag 20.11:

Ingvild Hagen Kjørholt (NTNU): ””Det er med mennesker som med trær”: Betraktninger rundt et tilbakevendende bilde i Voltaires forfatterskap”

Espens Schaaning (UiO): ”Helvétius – pedagogikkens far”

Hans Christoffer Hoff-Hansen (Paris IV Sorbonne): “*L’Homme-Machine* og determinismen”

Sesjon 5, fredag 20.11:

Hilde Sandvik (UiO) og Kari Telste (Norsk Folkemuseum): ””Ting, tekst og dannelse”: Opplysning og vitenskapelighet i Christianiaeliten rundt 1760”

Randi Selvik (NTNU): ””Musikens Virkning paa et Folks Dannelse” – musikkopplæring i Danmark-Norge på 1700- og tidlig 1800-tall”

Øivind Berg (Nasjonalbiblioteket): ”Vitenskap og opplysning i nordmenns publikasjoner på 1790-tallet”

Klara Sjø (NHH): ”Kunnskapens fotnoter. Fotnotene i epigrammene sine bruker Holberg til opplysningsvriksomhet; både språklig og litterært, og historisk og naturfaglig”

Sesjon 6, lørdag 21.11:

Alan Hutchinson (HiB): ”Biskop Nicolai Christian Friis – opplyst embetsmann og ærgjerrig standsmedlem”

Hallgeir Elstad: ””Min praxis er temmelig vidløftig” – Nokre presteprofilar i opplysningstida i Noreg”

Gunnar Molden (Norsk Bergverksmuseum): ”Industriell opplysning: Norske studenter ved Bergakademiet i Freiberg (Sachsen) og deres eventuelle betydning som formidlere av ”nyttig kunnskap””

Sesjon 7, lørdag 21.11:

Per Pippin Aspaas (UiT) og Johan Stén (Esbo, Finland): ”A.J. Lexell och upplysningens Europa”

Anne Eriksen (UiO): ””Mutato nomine, de te fabula narratur”: Fogd Wiel og den europeiske antikvarianismen”

Liv Bliksrud (UiO): ”Symbolet på all upersonligheten i kunsten”. Niels Krog Bredal, produksjon og resepsjon”

Torill Steinfeld (UiB): ”Å samle og ordne en nasjonallitteratur: Rahbeks *Danske Læsebog- og Exempelsamling til de forandrede lærde Skolers Brug* (1799-1805) i kanonhistorisk perspektiv”

NYTT FRA STYRET

Styret i Norsk selskap for 1700-tallsstudier har følgende medlemmer:

Leder: Professor Knut Ove Eliassen (NTNU)

Nestleder: Professor Jan Ragnar Hagland (NTNU)

Sekretær: Professor Ida Bull (NTNU)

Kasserer: Post.doc. Trude Kolderup (NTNU)

Styremedlem: Brita Brenna (Universitetet i Oslo)

Varamedlem m/ansvar for bulletin: Stipendiat Øyvind Gjems Fjeldbu (NTNU)

Varamedlem: Stipendiat Jakob Maliks (NTNU)

Styret kan kontaktes på knut.ove.eliassen@ntnu.no

Kunne du tenke deg et styreverv eller et verv som delegat? Ta kontakt med valgkomiteen, Finn-Einar Eliassen (Finn-Einar.Eliassen@hive.no) eller Aslaug Nyrrnes (Aslaug.Nyrrnes@hib.no).

Har du glemt å fornye medlemskapet ditt?

Alle medlemmer som har betalt kontingent er virksomme medlemmer ut 2009. Kontingent for inneværende periode er kr. 250,-. Studenter og pensjonister betaler halv pris, mens institusjoner betaler dobbelt.

Norsk selskap for 1700-tallsstudier betaler årlig avgift for hvert medlem til ISECS. Det er derfor avgjørende for selskapets økonomi at medlemmene betaler sin kontingent.

Denne betales til:

Norsk selskap for 1700-tallsstudier
v/Trude Kolderup
Østre Moholttun 22
N-7048 Trondheim

Kontonummer: 6401.66.54572

Merk innbetalingen med eget navn og «Kontingent 2009»!

Medlemsverving

Kjenner du noen som kanskje ikke er med i selskapet, men kan være interessert i å melde seg inn? Be i så fall om en ekstra bulletin, eller henvis vedkommende til www.1700-selskapet.org.

Oppdatering av adresser og e-postliste

Ved siden av den årlige bulletinen får selskapets medlemmer informasjon fra styret gjennom en felles e-postliste. Det er viktig at alle som nylig har endret adresse eller e-postadresse melder fra om dette til sekretæren for å holde listen oppdatert.

Ved Øyvind Gjems Fjeldbu

trondheim2009@ntnu.no
www.1700-selskapet.org

NYTT FRA ISECS

Norsk selskap for 1700-tallsstudier er et konstituerende selskap innenfor paraplyorganisasjonen ISECS, International Society for Eighteenth-Century Studies. Avgiften i det norske selskapet dekker medlemskap internasjonalt.

E-posttillatelse

Medlemmer som ønsker å motta e-post direkte fra ISECS må fylle ut et skjema der de gir tillatelse til dette. Slik direkteregistrert e-postadresse er nødvendig for å kunne stemme elektronisk ved ISECSs valg. Skjemaet kan fås via www.isecs.org.

Internasjonalt styremøte 2009

Det internasjonale styremøtet i ISECS ble i år holdt i Graz, Østerrike, fra 26. august til 30. august. Slike møter arrangeres årlig og samler selve styret og delegater for de nasjonale selskapene. For mer informasjon kan du gå inn på ISECS' nettsider.

Konferanser

ISECS arrangerer internasjonale konferanser hvert fjerde år. Den forrige fant sted i Montpellier i 2007. Abstracts fra konferansene i Los Angeles (2003) og Dublin (1999) kan du finne online. Neste konferanse blir fra 25.-29.07 i 2011: http://www.isecs.org/isecs_sieds/pages_english/congress2011.php

Katalog

På sine hjemmesider har ISECS en søkbar katalog der alle medlemmene kan registrere seg. Et godt utgangspunkt for å finne fram til likesinnede i hele verden!

Delegat

For å lette kontakten med ISECS ønsker Norsk selskap for 1700-tallsstudier en fast delegat som kan delta på internasjonale styremøter og ta seg av nødvendig korrespondanse med det internasjonale selskapet i perioden 2007–2011.

Ved Øyvind Gjems Fjeldbu

www.isecs.org

PRESENTASJON AV DOKTORGRADSPROSJEKTER

Brandtzæg, Siv Gøril: *Hva gikk galt med det sentimentale? Fremveksten av populærlitteratur og litteraturkritikk i England 1770-1800*, Institutt for nordistikk og litteraturvitenskap, NTNU.

Vår negative forståelse av begrepet sentimentalitet står fjernt fra den opprinnelige betydningen av begrepet. I skyggen av opplysningen og rasjonaliteten i 1700-tallets Frankrike, England og Tyskland vokste det frem en litteratur som hadde følelser, *sentiments*, i sentrum. Denne litteraturen ble oppfattet som moralsk oppbyggelig og nyskapende, og den ble i løpet av få tiår ekstremt populær blant et stort publikum. Sentimentalitetens anerkjennelse ble imidlertid kortvarig. Allerede på 1770-tallet kan man spore en tydelig kritikk overfor litterær sentimentalitet i en rekke tidsskrifter og aviser. I tillegg blir det i perioden 1770-1800 utgitt en rekke romaner hvor sentimentaliteten ikke lenger forbindes med noe positivt. 1700-tallet rommer altså både fremveksten og forfallet til en betydelig litterær bevegelse. Hvordan kan et populært uttrykk så raskt slå over til sin motsetning?

Hensikten med prosjektet er å undersøke den sentimentale 1700-tallslitteraturens negative transformasjon i England som en historisk nøkkelhendelse i forståelsen av hvordan skillet mellom ”triviell” og ”seriøs” litteratur ble etablert. I kjølvannet av den voldsomme økningen i antall trykkerier, bibliotekvirksomhet, nye tidsskrifter og aviskultur på 1700-tallet, oppstår det et marked for kommersiell litteratur *parallelt* med nye arenaer for litteraturkritikk. Den sentimentale litteraturen ble en umåtelig populær sjanger blant et stort lesende publikum, men fremstod samtidig som en kritisert og etter hvert latterliggjort litterær retning blant kritikerne. Hypotesen som danner utgangspunkt for prosjektet er derfor at den sentimentale litteraturen er et av de første litterære uttrykk som synliggjør en vesensforskjell mellom to litterære kretsløp, den høye og den lave litteraturen.

Haugan, Anne S.: *Med Spil at betiene alle og een hver. En undersøkelse av stadsmusikantordningen i Kongsberg og tilliggende distrikt, Numedal og Sandsvær på 1700-tallet, med særlig vekt på aspektene organisering av ordningen, rekruttering av musikere og musikkpraksis i by og distrikt*, Høgskolen i Telemark.

Stadsmusikantvesenet i Norge er et lite utforsket felt, og ikke minst gjelder det forpakterordningen. Stadsmusikantene i en stor og viktig by som Kongsberg har

fått liten oppmerksomhet blant så vel musikkhistorikere som lokalhistorikere. Hovedvekten i min undersøkelse vil derfor ligge på denne regionen. Jeg ønsker å opparbeide et historisk materiale for å dokumentere stadsmusikantvesenet i Bergstaden, inkludert Bergsyngerkoret, og forpakterordningen slik den utfoldet seg i Numedal og Sandsvær på 1700-tallet. For å få et større overblikk og få fram typiske trekk ved ordningen, vil jeg foreta en sammenliknende undersøkelse av tilsvarende forhold i Skien og Bratsberg amt.

Doktorgraden skal gjennomføres på deltid, ved siden av jobb ved Høgskolen i Telemark og avlegges ved NTNU i løpet av en periode på fem år.

Haugen, Marius Warholm: *Errance et erreur – vandring og villfarelse hos Jean Potocki*, Institutt for moderne fremmedspråk, NTNU.

Prosjektet tar for seg forfatterskapet til den franskspråklige polakken Jean Potocki (1761-1815), med spesiell vekt på hans teaterproduksjon, reiseskildringer og romanen *Manuscrit trouvé à Saragosse*. Hensikten med prosjektet er å belyse nye sider ved forfatterskapet gjennom begrepene *errance et erreur*.

Begrepet *errance*, som kan oversettes med omflakking eller vandring, kan forstås både rent konkret, som en stadig reisevirksomhet med et visst preg av tilfeldighet, og billedlig, som bevegelse og ustabilitet i diverse aspekter av tilværelsen. Ved lesningen av Potockis roman kan begrepet benyttes som metafor for å beskrive den narrative strukturen og den stadige forflytningen av mening man der finner. Slik knytter det an til begrepet *erreur*, som kan oversettes med feiltagelse eller villfarelse. I sine reiseskildringer reflekterer Potocki omkring mulighetene som oppstår når man gir seg hen til tilfeldighetene. Gjennom å risikere å fare vill gir man seg selv samtidig muligheten til å oppdage det ukjente. I teaterstykkene så vel som i romanen er feiltagelsen en viktig narrativ drivkraft som gir opphav til nye situasjoner og som dermed fører handlingen videre.

Gjennom mitt prosjekt skal jeg vise hvordan fenomenene *errance* og *erreur* kan benyttes for å lese Potockis verk som et estetisk uttrykk for en dyp ustabilitet ved den menneskelige tilværelsen, en ustabilitet som representerer en viss fare, men som samtidig gir mulighet for nye oppdagelser og ny innsikt.

Omdal, Gerd Karin: *Gotisk drama (1760-1800) i spenningsfeltet mellom nasjonal identitet og europeisk idétradisjon*, Institutt for nordistikk og litteraturvitenskap, NTNU.

Gotisk drama kan noe forenkelt sies å være forstadiet for skrekkfilmen. I flere tilfeller er det snakk om sceneadaptasjoner av tekster som i dag fortsatt er godt kjent, for eksempel *The Italian* av Ann Radcliffe. Prosjektet

handler om de to første fasene i det gotiske dramaets utvikling. Den første er fra 1760-tallet og frem til den franske revolusjon. Tendensen her er at dramatikerne så seg selv som forkjempere for en ny type litteratur og for en selvstendig og samlende *britisk* kunstnerisk identitet, som spesielt opponerte mot den franske klassisismen og delvis også opplysningstanken. Den andre fase er 1790-årene. Sjangeren var da etablert, og nye, mer samfunnskritiske aspekter kom til syne. De revolusjonære tendensene i Europa mot slutten av 1700-tallet skapte bevissthet angående demokrati, undertrykkelse, og individets stilling i samfunnet. Vi finner flere slike uttrykk for dette innenfor denne dramasjangeren.

Tyngdepunktene forundersøkelsene vil være det gotiske dramaets ideologiske bakgrunn og utvikling, dets fornyende funksjon, og hvordan det transformerer tradisjonene det bygger på. Hovedområdene blir belyst gjennom analyse av noen utvalgte tekster og deres forelegg, samt ved å sette dem i sammenheng med viktige tyske og franske kulturstrømninger. Primærmaterialet er tekster av Horace Walpole (engelsk), Matthew Lewis (engelsk), James Boaden (engelsk), Robert Jephson (anglo-irsk) og Richard Brinsley Sheridan (Anglo-irsk).

Et viktig tilleggsaspekt, som også er noe av bakgrunnen for prosjektet, er det faktum at denne dramaformen i dag nærmest er ukjent, slik at romanen har fått definere 1700-tallsgotikken på egenhånd. Hvorfor har dette skjedd? Og hva skjer med bildet vi har av den gotiske 1700-tallslitteraturen når vi også inkluderer dramaet?

KALENDER 2009/2010

2009, hele verden

18 mai, Oslo:

Demokratiprojektet ved UiO arrangerte "Lokalstyre i Norge: Formannskapslovene og demokratiet". Se prosjektets nettside for informasjon: www.hf.uio.no/iakh/forskning/forskningsprosjekter/demokrati

26-30. august, Graz (Østerrike):

Internasjonalt styremøte i ISECS ble avholdt i Graz. For mer informasjon, se http://www.isecs.org/isecs_sieds/pages_english/events.htm

21-26. september, Lisboa (Portugal)

ISECS arrangerer sitt årlige internasjonale seminar for forskerrekrutter i Lisboa. Frist for innsending av abstracts var allerede 25. februar 2009. Tema for seminaret er *Europe and the Colonial World*. Seminaret er begrenset til 15 deltagere. Mer informasjon: www.isecs.org/isecs_sieds/pages_english/events.htm

13 november, Oslo:

Fagseminar i Riksarkivbygningen om Norge i 1743. Seminaret arrangeres i samarbeid mellom Riksarkivet og Universitetet i Oslo. Mer informasjon: www.arkivverket.no

14 november, Oslo:

Utstillingsåpning i Riksarkivet. Tema: Norge i 1743.

19-21. november, Trondheim:

Norsk selskap for 1700-tallsstudier arrangerer sin sjette tverrfaglige og nasjonale konferanse i Trondheim. Tema for konferansen er *Opplysning og vitenskap*.

23. november-3. desember, Bergen:

Holbergdagene arrangeres i Bergen. Formålet med Holbergdagene er å skape tverrfaglig og allmenn interesse for opplysningstiden og den klassiske tradisjonen generelt og Holberg spesielt. Følg med på: <http://www.holbergdagene.uib.no/index.htm>

2010

5-7. januar, Oxford (St Hugh's College), Storbritannia:

British Society for Eighteenth-Century Studies arrangerer sin årlige konferanse. Temat for konferansen er "Time and Space". Mer informasjon:

<http://www.bsecs.org.uk/Conference/Default.aspx>

18-21. mars, Albuquerque (NM, USA):

Rousseau Association panel at ASECS : *Rousseau and Romanticism/Rousseau et le romantisme*. Organizer : Prof. Philip Knee, Université Laval, Québec. Mer informasjon : <http://www.rousseauassociation.org/conferences/default.htm>

18.-19. juni, Paris

Journées Voltaire: « La construction du personnage du « patriarche » ». Journées d'étude organisées par la Société des études voltairiennes et le CELLF 17e - 18e, Université de Paris IV Sorbonne. Frist for innsending av forslag til foredrag er satt til **1. mars 2010**. Mer informasjon finner du her: http://www.voltaire.ox.ac.uk/www_vf/newsEvents/conferences.ssi

16-20. august, Belfast

ISECS arrangerer sitt årlige internasjonale seminar for forskerrekrutter ved Queen's University Belfast. Tema for seminaret er *Cultural intermediaries*. Frist for å sende inn søknad om deltagelse var allerede 30. september 2009. Seminaret er begrenset til 15 deltagere. Mer informasjon: www.isecs.org/isecs_sieds/pages_english/events.htm

ANNET NYTT

Det Kongelige Norske Videnskabers Selskab (DKNVS) feirer i år sitt 250-årsjubileum. I forbindelse med jubileet ble det i 2004/2005 nedsatt en bokkomité ledet av Knut Ove Eliassen. Forfatterne Håkon With Andersen, Brita Brenna, Nils Njåstad og Astrid Wale har så skrevet hver sin del av det vitenskapelige verket *Æmula Lauri*. Verket er skrevet på engelsk og er tilsiktet et internasjonalt akademisk publikum. For mer informasjon om DKNVS og jubileumsboken vises det til selskapets jubileumsnettside: <http://www.dknvsjubileum2010.no/>

Stipendiat Martin Wåhlberg ved Institutt for moderne fremmedspråk (NTNU) og tilknyttet forskningsgruppen I skyggen av Opplysningen ble i juli 2008 tildelt prisen for "Årets yngre forsker" ("Prix jeune chercheur") av Association internationale des études françaises (AIEF) for artikkelen "L'anthropologie des Lumières et le mythe de l'hospitalité lapone: Regnard, Buffon, Maupertuis, Voltaire, Sade". Artikkelen er publisert i *Studies on Voltaire and the Eighteenth Century*, nr. 12, 2007, s. 277-302.

PUBLIKASJONER 2008

Har ikke ditt bidrag kommet med? Denne oversikten gjelder norske publikasjoner i 2008 som enten er registrert i alminnelige søkedatabaser eller er meldt direkte til bulletinens redaksjon. Vi tar forbehold om trykkfeil og feil i kildene.

Bøker:

Fauskevåg, Svein-Eirik : *Philosophie de l'amitié. Essai sur le « Traite de l'amitié » de Madame de Lambert et « La Nouvelle Héloïse » de Jean-Jacques Rousseau*, Paris/Oslo, L'Harmattan/Solum, 2008

Frydenlund, Bård & Collett, John Peter (red.) : *Christianias handelspatrisiat. En elite i 1700-tallets Norge*, Oslo, Andresen & Butenschøn, 2008.

Goring, Paul: *Eighteenth Century Literature and Culture*, London, Continuum Books, 2008

Kolderup, Trude & Fauskevåg, Svein-Eirik (red.): *A l'ombre des Lumières. Littérature et pensées françaises du XVIIIe siècle*, Paris/Oslo, L'Harmattan/Solum, 2008. Dette er en antologi som samler artikler fra flere norske forskere. Vennligst se artikkeloversikten.

Krefting, Ellen Marie & Maurseth, Anne Beate (red.): *Mennesket. Arven fra opplysningstiden*, Oslo, Scandinavian Academic Press, 2008. Antologi med oppslag fra unge, norske 1700-tallsforskere. Se artikkeloversikten.

Tjønneland, Eivind (red.): *Opplysningens tidsskrifter. Norske og danske periodiske publikasjoner på 1700-tallet*, Bergen, Fagbokforlaget, 2008.

Tjønneland, Eivind & Sivertsen, Gunnar (red.): *Holberg*, Bergen, Fagbokforlaget, 2008.

Avhandlinger:

Hvinden-Haug, Lars Jacob: *Den eldre barokken i Norge: bygningenes former og rommenes fordeling 1660-1733*, Oslo, Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo, 2008. (Utgjør bind 33 av serien CON-TEXT, Thesis/The Oslo School of Architecture and Design).

Hyvik, Jens Johan: *"-hvorfør har Norge ikke et eget nasjonalt Sprog?": språk og nasjonale forestellinger i Noreg 1739-1850*, Oslo, Universitetet i Oslo, 2008. (Utgjør nummer 340 av *Acta Humaniora*).

Larsen, Birgit: *Giftermål og etnisitet: samer, nordmenn og ekteskap i Karlsøy 1770-1900*, Tromsø, Universitetet i Tromsø, 2008

Løfaldli, Eli: *Less of a man: quixotism and masculinities in eighteenth-century fiction*, Trondheim, NTNU, 2008. (Bind 2008:237 av *Doktoravhandlinger ved NTNU*).

Steinsland, Ruth Solveig: *De glemte konsertene: tre obokonsserter av Förster fra svenske 1700-tallskilder*, Oslo, Norges musikkhøgskole, 2008. (NMH-publikasjon 2008:5)

Teige, Ola: *Eliten i Christianias sosiale og politiske nettverk 1680-1750*, Oslo, Universitetet i Oslo, 2008. (Utgjør bind 342 av *Acta Humaniora*).

Hovedoppgaver/masteroppgaver:

Bergkvist, Johanne: *En haard og Dyr Tid: fattigdom, tiggning og løsgjengeri i Christiania 1790-1802* (masteroppgave i historie), Universitetet i Oslo, 2008

Bjerke, Ernst Hugo: *Uavhengighet gjennom vitenskap: naturhistorie som økonomisk og politisk redskap i opplysningstidens Danmark og Norge* (masteroppgave i historie), Universitetet i Oslo, 2008

Evju, Håkon Andreas: *I revolusjonens skygge: en studie i den dansk-norske opplysningens politisering 1789-1799* (masteroppgave i historie), Universitetet i Oslo, 2008

Fasting, Clara Mathilde Christiansen: *Maskerader: egeninteressens forvandling – moralske, økonomiske og politiske diskusjoner i fransk tenkning ved inngangen til opplysningstiden (1638-1751)* (masteroppgave i idéhistorie), Universitetet i Oslo, 2008

Fjeldstad, Ulla C. Christensen: *Kapitalisme som kultur: markedet og mennesket i skotsk opplysningsdebatt 1750-1800* (masteroppgave i idéhistorie), Universitetet i Oslo, 2008

Kjellstrup, Iselin: *Dølgsmålssaker i Nord-Norge 1710-1797: evig skam eller bøddelens økt: i lys av rettsystemets utvikling og humanisering* (masteroppgave i historie), Universitetet i Tromsø, 2008

Krognes, Roger: *Konsekvenser for sivilbefolkningen av Armfeldts felttog i Trøndelag* (masteroppgave i historie), NTNU, 2008

Nymoen, Anne Karine: *Epistoliske strategier: Om Les Liaisons dangereuses av Choderlos de Laclos*, NTNU, 2007

Røstum, Øystein: *Konkursen ved sukkerraffineriet i Bergen: fra søt start til bitter ruin* (masteroppgave i historie), Universitetet i Bergen, 2008

Solum, Marte: *Kjervikmordet: i historiske kilder, litterære fremstillinger og folkelig tradisjon* (masteroppgave i historie), Universitetet i Tromsø, 2008

Artikler:

Akselberg, Gunnstein: "Claus Fastings Provinzialblade – eit norsk spektatortidsskrift?", i: Tjønneland, Eivind (red.): *Opplysningens tidsskrifter. Norske og danske periodiske publikasjoner på 1700-tallet*, Bergen, Fagbokforlaget, 2008, s. 73-91.

Apelseth, Arne: "Hans Strøm: Tilskueren paa Landet I-II", i: Tjønneland, Eivind (red.): *op.cit.*, s. 61-71.

Arntzen, Knut Ove: "Dillettantkomedie, dramaturgi og teaterkritikk: Det dramatiske Selskab i Bergen", i: Tjønneland, Eivind (red.): *op.cit.*, s. 281-288.

Aspaas, Per Pippin: "Kastner-Masilko, Horst: Franciscus de Paula Triesnecker 1745-1817. Astronom, Mathematiker und Landvermesser aus Mallom bei Kirchberg am Wagram. Gösing/Wagram: edition Weinviertel, 2005, 184 pp." (bokanmeldelse), i: Wolfgang R. Dick & Jürgen Hamel (red.), *Beiträge zur Astronomiegeschichte Band 9 = Acta Historica Astronomiae vol. 36*, Frankfurt am Main: Verlag Harri Deutsch, s. 269-273.

Aspaas, Per Pippin: "Moutchnik, Alexander: Forschung end Lehre in der zweiten Hälfte des 18. Jahrhunderts: Der Naturwissenschaftler und Universitätsprofessor Christian Mayer SJ (1719-1783) = Algorismus: Studien zur Geschichte der Mathematik und der Naturwissenschaften herausgeben von Menso Folkerts Heft 54, Augsburg: Dr. Erwin rauner Verlag, 2006, 523 pp." (bokanmeldelse), i: Dick & Hamel (red.), *op. cit.*, s. 286-291.

Aspaas, Per Pippin: "Maximilian Hell og Johannes Sajnovics om folkeliv og natur i Øst-Finnmark anno 1769", i: Randi Rønning Balsvik & Jens Petter Nielsen (red.), *Forpost mot øst: Fra Vardø og Finnmarks historie 1307-2007, Rapport fra det XXXII nordnorske historieseminar Vardø 21. – 23. september 2007*, Stamsund: Orkana forlag, s. 61-72.

Aspaas, Per Pippin: "Maximilian Hell's invitation to Norway", i: Maria G. Firneis & Franz Kerschbaum (red.), *Konferenzbeiträge Festkolloquium und Fachtagung 250 Jahre Universitätssternwarte Wien = Communications in Asteroseismology vol. 149*, Wien: Austrian Academy of Sciences Press, s. 10-20.

Bjørby, Pål: "Kvinnesyn i *Bibliothek for det smukke Kjøen* (1784-1790)", i: Tjønneland, Eivind (red.): *op. cit.*, s. 113-131.

Danielsen, Camilla Kolstad: ”Mennesket som barn” (s. 19-28) og ”Mennesket som kokk” (s. 127-135), i: Krefthing, Ellen & Maurseth, Anne Beate (red.): *Mennesket. Arven fra opplysningstiden*, Oslo, Scandinavian Academic Press, 2008.

Fauskevåg, Svein-Eirik: « Déclinaison des atomes et déviation morale : l'épicurisme sadien entre contingence et nécessité », i : Trude Kolderup & Svein-Eirik Fauskevåg (red.): *A l'ombre des Lumières. Littérature et pensées françaises du XVIIIe siècle*, Paris/Oslo, L'Harmattan/Solum, 2008, s. 183-199.

Fjeldbu, Øyvind Gjems : « Sensibiliser la raison : l'art de persuader dans l'*Emile* de Jean-Jacques Rousseau », i : Trude Kolderup & Svein-Eirik Fauskevåg [2008], s. 59-75.

Fjeldbu, Øyvind Gjems: « Mennesket som føler », i : Krefthing, Ellen & Maurseth, Anne Beate: *op.cit.*, s. 97-110.

Hagen, Rune Blix : « Vardøhus som sentrum for dansknorsk statsmakt i nord 1550-1738 », i : Randi Rønning Balsvik & Jens Petter Nielsen (red.) : *Forpost mot øst. Fra Vardø og Finnmarks historie 1307-2007*, Stamsund, Orkana forlag, 2008, s. 45-60.

Haugen, Trond: ”Mennesket som stil” (s. 237-245) og ”Mennesket som tidsfordriver” (s. 247-254), i: Krefthing, Ellen & Maurseth, Anne Beate: *op.cit.*

Jordheim, Helge: ”Mennesket som politiker” (s. 191-205) og ”Mennesket som venn” (s. 269-283), i: Krefthing, Ellen & Maurseth, Anne Beate: *op.cit.*

Kjørholt, Ingvild Hagen : « L'étranger dans le conte voltairien : le cas de l'Ingénu », i : Trude Kolderup & Svein-Eirik Fauskevåg [2008], s. 225-239.

Kjørholt, Ingvild Hagen: ”Mennesket som kosmopolitt”, i: Krefthing, Ellen & Maurseth, Anne Beate: *op.cit.*, s. 137-150.

Kolderup, Trude: « Humanisations à l'ombre des Lumières : La poupée de Bibiena », i : Trude Kolderup & Svein-Eirik Fauskevåg [2008], s. 77-107.

Kolderup, Trude: ”Mennesket som gåte” (s. 113-125), ”Mennesket som skriver” (s. 207-220) og ”Tingen som menneske” (s. 285-297), i: Krefthing, Ellen & Maurseth, Anne Beate: *op.cit.*

Krefthing, Ellen: « Fra gatelivet i det førrevolusjonære Paris », i: *Arr. Idéhistorisk tidsskrift*, nr. 1-2, 2008.

Krefting, Ellen: "Feminine forkledninger. *La Spectatrice danoise* i 1700-tallets tidsskriftshistorie" i: Tjønneland, Eivind (red.): *op.cit.*, s. 37-60.

Krefting, Ellen: "Mennesket som drømmer" (s. 47-59), "Mennesket som dyr" (s. 61-70), "Mennesket som kvinne" (s. 153-164), "Mennesket som tilskuer" (s. 257-267) i: Krefting, Ellen & Maurseth, Anne Beate: *op.cit.*

Maurseth, Anne Beate: « Une esthétique du probable ? Le motif du jeu et la fonction du hasard dans *Jacques le fataliste et son maître* », i: Trude Kolderup & Svein-Eirik Fauskevåg [2008], s. 169-181.

Maurseth, Anne Beate: "Mennesket som bisverm" (s. 31-44), "Mennesket som edel og vill" (s. 73-85), "Mennesket som filosof" (s. 87-95), "Mennesket som libertiner" (s. 167-176), "Mennesket som maskin" (s. 179-189) og "Mennesket som spiller" (s. 223-235), i: Krefting, Ellen & Maurseth, Anne Beate: *op.cit.*

Meldahl, Per: "Den essayistiske dyrefabelen fra Holbergs *Moralske Fabler* til Sneedorffs *Den patriotiske Tilskuer*", i: Tjønneland, Eivind (red.): *op.cit.*, s. 205-230.

Nøding, Aina: « Hva er et 1700-tallstidsskrift ? », i: Eivind Tjønneland (red.): *op.cit.*, s. 3-14.

Nøding, Aina: "Lysthusets diskurs. Forhandlinger i og om en gryende dansk-norsk litterær offentlighet", i: *Edda*, 2008 (4), s. 343-354.

Ringvej, Mona: "Den snaksomme Bergenser, 1794-96", i: Tjønneland, Eivind (red.): *op.cit.*, s. 155-175.

Rørvik, Thor Inge: "Kant-resepsjonen i dansk-norske tidsskrifter", i: Tjønneland, Eivind (red.): *op.cit.*, s. 231-246.

Sejersted, Jørgen Magnus: "Forfatterens selvframstilling rundt år 1700. Dorothe Engelbretsdatter i verket", i: *Norsk Litteraturvitenskapelig Tidsskrift* 2/08, s. 84-101

Selvik, Randi M.: "'Dem til Tieneste som ere Elskere af Musiken'. Musikksynet i lærebøker om musikk og dansk-norske tidsskrift på 1700-tallet", i: Tjønneland, Eivind (red.): *op.cit.*, s. 247-261.

Storsveen, Odd Arvid: "Hermoder, et norsk *Minerva*?", i: Tjønneland, Eivind (red.): *op.cit.*, s. 177-191.

Thon, Jahn H.: "'Om kritikkens regler og nytte' – *Den Nye Kritiske Tilskuer* og Lavaters *Physiognomische Fragmente*", i: Tjønneland, Eivind (red.): *op.cit.*, s. 93-111.

Thorsen, Frode: ””Venskab, dyd og Harmonie” – musikkens rolle i *Provinzialblade* og *Minerva*”, i: Tjønneland, Eivind (red.): *op.cit.*, s. 263-280.

Tjønneland, Eivind: ”Innledning” (s. i-xvii) og ”Kaffemytologien i opplysningstiden – mellom utopi og demoni”, i: Tjønneland, Eivind (red.): *op.cit.*, s. 193-204.

Tønnesson, Johan: ”Opplysning, åpenbaring og ambivalens. Diskursiv kosmologi i en bokanmeldelse i *Kritik og Antikritik* fra 1792”, i: Tjønneland, Eivind: *op.cit.*, s. 133-147.

Vinje, Eiliv: ”Den danske Spectator (1744-1745)”, i: Tjønneland, Eivind (red.): *op.cit.*, s. 15-36.

Wählberg, Martin : « L’altérité des Lapons : une difficulté dans l’Europe des Lumières », i : Trude Kolderup & Svein-Eirik Fauskevåg [2008], s. 241-259.

ved Øyvind Gjems Fjeldbu

MEDLEMMER I NORSK SELSKAP FOR 1700-TALLSSTUDIER

PR. 5. OKTOBER 2009

1. Amundsen, Arne Bugge, Institutt for kulturstudier og orientalske språk, UiO.
2. Andersen, Håkon With, Institutt for historie og klassiske fag, NTNU.
3. Aspaas, Per Pippin, Institutt for historie, Universitetet i Tromsø.
4. Berg, Øyvind.
5. Bliksrud, Liv, Institutt for lingvistiske og nordiske studier, UiO.
6. Brandtzæg, Siv Gøril, Institutt for nordistikk og litteraturvitenskap, NTNU.
7. Brenna, Brita, Senter for teknologi, innovasjon og kultur, UiO.
8. Bull, Ida, Institutt for historie og klassiske fag, NTNU.
9. Byberg, Lis, Avdeling for journalistikk, bibliotek- og informasjonsfag, Høgskolen i Oslo.
10. Dahl, Gina, cand. philol., Bergen
11. Danielsen, Camilla Kolstad, Cappelen Akademisk Forlag.
12. Davenport, Randi Lise, UiT.
13. Eliassen, Finn-Einar, Avdeling for samfunnsfag, Høgskolen i Vestfold.
14. Eliassen, Knut Ove, Institutt for nordistikk og litteraturvitenskap, NTNU.
15. Eriksen, Anne, Institutt for kulturstudier og orientalske språk, UiO.
16. Evju, Håkon Andreas, student, UiO.
17. Fauskevåg, Svein-Eirik, Institutt for moderne fremmedspråk, NTNU.
18. Fjeldbu, Øyvind Gjems, Institutt for moderne fremmedspråk, NTNU.
19. Fløysand, Ingeborg, dr.philos.
20. Fremstedal, Roe, Filosofisk institutt, NTNU.
21. Frydenlund, Bård, Institutt for arkeologi, konservering og historie, UiO.
22. Frøseth, Arnt
23. Gladsø, Svein, Institutt for kunst- og medievitenskap, NTNU.
24. Goldschmidt Ochsner, Simone,
25. Gorset, Hans Olav, Norges Musikkhøgskole.
26. Hagen, Rune Blix, Institutt for historie, Universitetet i Tromsø.
27. Hagland, Jan Ragnar, Institutt for nordistikk og litteraturvitenskap, NTNU.
28. Haugan, Anne Svånhaug, Institutt for Kultur- og Humanistiske fag, Høgskolen i Telemark.
29. Hegdahl, Anne Mette, Undringslaboratoriet.
30. Helness, Anne, Institutt for filosofi, ide- og kunsthistorie og klassiske språk, UiO.
31. Hoff-Hansen, Hans Christoffer, student, Paris IV Sorbonne.
32. Holm, Jon, Institutt for lingvistiske og nordiske studier, UiO.

33. Hommerstad, Marthe, Institutt for arkeologi, konservering og historie, UiO.
34. Hutchinson, Alan, Høgskolen i Bodø.
35. Hutchison, Ragnhild
36. Hyvik, Jens Johan, Høgskolen i Volda.
37. Kjørholt, Ingvild Hagen, Institutt for nordistikk og litteraturvitenskap, NTNU.
38. Kolderup, Trude, Romansk institutt, NTNU.
39. Krefting, Ellen Marie, Institutt for filosofi, ide- og kunsthistorie og klassiske språk, UiO.
40. Krøvel, Harald Johannes, Høgskolen i Volda.
41. Langdalen, Jørgen, Institutt for musikkvitenskap, UiO.
42. Løyland, Margit, Arkivverket.
43. Mordt, Gerd, Arkivverket.
44. Nyrnes, Aslaug, Avdeling for lærerutdanning, Høgskolen i Bergen.
45. Nøding, Aina, Institutt for litteratur, områdestudier og europeiske språk, UiO.
46. Omdal, Gerd Karin, Institutt for nordistikk og litteraturvitenskap, NTNU.
47. Røssaak, Tor E., Bergen.
48. Schaaning Espen, Institutt for filosofi, ide- og kunsthistorie og klassiske språk, UiO.
49. Sjo, Klara, Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier, UiB.
50. Solberg, Inger Lise.
51. Steinfeld, Torild, Institutt for lingvistiske og nordiske studier, UiO.
52. Stén, Johan, Esbo, Finland.
53. Stoltz, Kenneth, AB Fakultetsadministrasjonen, NTNU.
54. Sunde, Jørn Øyrehagen, Juridisk Fakultet, UiB.
55. Sætra, Gustav Grunde, Institutt for religion, filosofi og historie, Universitetet i Agder.
56. Tranberg, Anna, Institutt for kultur- og humanistiske fag, Høgskolen i Telemark.
57. Tønnesson, Kåre, Institutt for arkeologi, konservering og historiske studier, UiO.
58. Ulriksen, Solveig Schult, Institutt for litteratur, områdestudier og europeiske språk, UiO.
59. Wiger, Ellen Margrete Nessheim, UiO.
60. Wold, Atle L., Institutt for litteratur, områdestudier og europeiske språk, UiO.

NORSK SELSKAP FOR 1700-TALLSSTUDIER

Leder:

Knut Ove Eliassen, professor, Institutt for nordistikk og litteraturvitenskap, NTNU

Nestleder:

Jan Ragnar Hagland, professor, Institutt for nordistikk og litteraturvitenskap, NTNU

Kasserer:

Trude Kolderup, post.doc., Institutt for moderne fremmedspråk, NTNU

Sekretær:

Ida Bull, professor, Institutt for historie og klassiske fag, NTNU

Styremedlem:

Brita Brenna, post.doc., Senter for teknologi, innovasjon og kultur, UiO

Første vara:

Øyvind Gjems Fjeldbu, stipendiat, Institutt for moderne fremmedspråk, NTNU

Andre vara:

Jakob Maliks, stipendiat, Institutt for historie og klassiske fag, NTNU

e-postadresse: trondheim2009@ntnu.no

1700-tallslenker:

www.1700-selskapet.org

www.e-enlightenment.info

www.cometes.org (fransk 1700-tallsnettsted)

<http://newark.rutgers.edu/~jlynch/18th/etext.html> (engelsk 1700-tallsnettsted)

www.isecs.org (International Society for Eighteenth-Century Studies)

www.c18.org (International Center for Eighteenth-Century Studies)

www.ish-lyon.cnrs.fr/sfeds (Société française des études du dix-huitième siècle)

www.voltaire.ox.ac.uk (Voltaire Foundation)

www.diderot7.jussieu.fr/diderot (Société Diderot)

www.rousseauassociation.org (Jean-Jacques Rousseau)

www.ub.ntnu.no/ess/til_opplysning/to_nr.13php (publikasjon om DKNVS)